

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2010
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

Θέμα Α₁

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η συγγραφέας πραγματεύεται το θέμα της αυτομόρφωσης στη σύγχρονη εποχή. Αρχικά, διασαφηνίζει τον όρο και αναφέρει τους φορείς με τους οποίους το άτομο έρχεται σε επικοινωνία κατά την προσπάθειά του αυτή. Κατόπιν, υπογραμμίζει το γεγονός πως είναι απαραίτητη η ενεργητική στάση του, προκειμένου να διαμορφωθεί το περιεχόμενο, η διαδικασία και οι τρόποι της εκπαίδευσης. Καταγράφοντας τις τεχνολογικές ανακαλύψεις και τις μεταμορφώσεις της αγοράς εργασίας ως αναγκαίους παράγοντες της αυτομόρφωσης, επισημαίνει την αλλαγή της σημασίας της εκπαίδευσης σε σχέση με το παρελθόν. Την καθορίζει, τέλος, ως δραστηριότητα εμπλουτισμού γνώσεων εκτός της σχολικής μονάδας και την απεξαρτητοποιεί από ηλικία, φύλο και κουλτούρα.

Θέμα Β₁

Αποτελεί κοινή πεποίθηση ότι οι νέοι άνθρωποι των τεχνολογικών κοινωνιών καλούνται να αλλάξουν δύο ή τρία επαγγέλματα κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής τους πορείας. Αυτό συμβαίνει γιατί οι νέες επιστημονικές και τεχνολογικές ανακαλύψεις μεταλλάσσουν τις ανάγκες της αγοράς εργασίας. Έτσι, λοιπόν, πολλά επαγγέλματα χάνουν με ταχείς ρυθμούς την αξία και τη χρησιμότητά τους, με αποτέλεσμα οι επαγγελματικές δεξιότητες που αποκτήθηκαν να είναι ανεπαρκείς. Εύλογα, επομένως, το άτομο επιδιώκει την ανανέωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων του, καθιστώντας τον εαυτό του ακόλουθο των επιταγών της τεχνολογικής ανάπτυξης. Συνεπώς, οι νέες συνθήκες καθιστούν επιτακτική την ανάγκη για δια βίου εκπαίδευση.

Θέμα Β₂

α)

Η εκφώνηση κατευθύνει προς ένα και μόνο τρόπο ανάπτυξης.

Επομένως:

-Ο τρόπος ανάπτυξης που χρησιμοποιεί ο συγγραφέας είναι η αιτιολόγηση «και τούτο επειδή...»(επειδή= αιτιολογικός σύνδεσμος:αιτιολογεί το γεγονός ότι η εκπαίδευση δεν νοείται πλέον ως κανονιστική μετάδοση γνώσεων.)

Σημείωση:

Ωστόσο θα μπορούσε να σημειωθεί ως τρόπος ανάπτυξης ο ορισμός και το αίτιο-αποτέλεσμα.

β)

Τα δομικά μέρη της παραγράφου είναι:

- Θεματική περίοδος = «Η εκπαίδευση δεν νοείται... 19^ο αιώνα»
- Σχόλια-λεπτομέρειες = «Και τούτο... ζωής»
- Πρόταση κατακλείδα = «Η εκπαιδευτική πράξη... σχολικών τειχών».

Θέμα Β₃

α)

ατομική: ομαδική, συλλογική
επιτρέπουν: απαγορεύουν, εμποδίζουν
ανεπαρκείς: επαρκείς, αρκετές
διαφορετικές: όμοιες, συγγενείς
επεκτείνεται: περιορίζεται, συμπύσσεται

β)

συνεχή: διαρκή, αδιάλειπτη
χρησιμότητα: ωφέλεια, σημαντικότητα, λειτουργικότητα
συνέπειες: επιπτώσεις, επακόλουθα
δεξιότητες: κλίσεις, ταλέντα, ικανότητες
καθίσταται: αφορά, γίνεται, αποτελεί

Θέμα Β₄

Τα χαρακτηριστικά του επιστημονικού λόγου είναι τα εξής:

- 1) Περιγραφικός, ερμηνευτικός, αποδεικτικός λόγος (π.χ.) ερμηνεία του όρου «αυτομόρφωση», «Με τον όρο αυτομόρφωση .... τους άλλους».
- 2) Επίσημο ύφος, αναφορική λειτουργία της γλώσσας, ειδικό λεξιλόγιο: π.χ. 'τεχνολογική αναδιάρθρωση', 'επαγγελματική ταυτότητα', 'κανονιστική μετάδοση γνώσεων'.
- 3) Τεκμηριωμένος λόγος: Αναφορά στον Durkheim: δίνει ορισμό της 'εκπαίδευσης': 'Η εκπαίδευση ... 19^ο αιώνα'.

Θέμα Γ₁

Ζητείται επικοινωνιακό πλαίσιο: άρθρο

Τίτλος: «Γηράσκω αεί πολλά διδασκόμενος», ή «Η αξία της δια βίου εκπαίδευσης» ή «Η καθολική αξία της παιδείας».

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ανάγκη να μορφώνεται ο άνθρωπος σε όλη τη διάρκεια της ζωής του συνειδητοποιήθηκε από την εποχή του Σόλωνα, καθώς αυτός την αποτύπωσε εύγλωττα με την φράση « Γηράσκω αεί πολλά διδασκόμενος». Η αέναη μορφωτική διαδικασία καθιστά τον όρο παιδεία πολυδιάστατο με πλατιά σημασία. Η πνευματική, ψυχική, σωματική και

κοινωνική θωράκιση του ατόμου μέσα από αυτή αυτόματα την εξυψώνει σε ένα ανθρωποπλαστικό ιδεώδες που απέχει από κάθε χρησιμοθηρία. Κρίνεται, λοιπόν, απαραίτητο να μελετηθεί διεξοδικότερα τόσο η σημασία της αυτομόρφωσης όσο και οι τρόποι με τους οποίους μπορεί αυτή να πραγματοποιηθεί.

1ο ζητούμενο: Σημασία αυτομόρφωσης

- καλλιεργεί ολόπλευρα το άτομο και συμβάλλει στη μόρφωσή του, διευρύνοντας τους πνευματικούς του ορίζοντες
- προωθεί το φιλοσοφικό στοχασμό και προβληματισμό, γεγονός που οδηγεί στην αυτογνωσία
- απαλλάσσει από στερεοτυπικές αντιλήψεις, ρατσιστικά πρότυπα και το δογματισμό
- αποτελεί άμυνα του ανθρώπου σε κάθε προσπάθεια χειραγώγησής του
- αποτελεί γόνιμη ενδοσκόπηση, καθώς εκλεπτύνει το άτομο
- το άτομο συνειδητοποιεί τα προτερήματα και τα ελαττώματά του και ωθείται στην κατάκτηση της αυτογνωσίας
- καλλιεργούνται οι ηθικές αρετές και προωθούνται υγιή πρότυπα συμπεριφοράς
- ευαισθητοποιεί το άτομο
- προωθεί την κριτική σκέψη, την ενεργό συμμετοχή στα πολιτικά και κοινωνικά δρώμενα (υγιής κοινωνικοποίηση, ομαλή ένταξη του ατόμου στην κοινωνία)
- περιορίζει τα φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας
- προασπίζει το διάλογο, την αξιοκρατία και την εδραίωση της δημοκρατίας
- συντελεί στη βελτίωση της ποιότητας ζωής.
- επιτυγχάνει την ιεράρχηση των αξιών και των αναγκών του ατόμου
- καθίσταται αρωγός της προσπάθειας του ατόμου για επαγγελματική αποκατάσταση, εξέλιξη και κοινωνική καταξίωση και καταπολεμά την αλλοτρίωση στον εργασιακό χώρο
- ενισχύει την πολιτιστική και εθνική ταυτότητα και διδάσκει τον ανθρωπισμό

2ο ζητούμενο : Τρόποι πραγμάτωσης της αυτομόρφωσης

- διάρκης και σφαιρική ενημέρωση
- επιδίωξη της ευρύτερης καλλιέργειας και ολόπλευρης μόρφωσης
- προσωπικό ενδιαφέρον και αναζήτηση
- ενδοσκόπηση, συνεχής προσπάθεια για κατάκτηση της αυτογνωσίας
- ειδίκευση στο σύνολο των δραστηριοτήτων
- ενεργός συμμετοχή στο δημόσιο και κοινωνικό βίο
- συστηματική και οργανωμένη προσπάθεια από τους φορείς κοινωνικοποίησης
- παρακολούθηση επιμορφωτικών και εκπαιδευτικών εκπομπών
- δημιουργική ενασχόληση με κάποιο αντικείμενο, (συμμετοχή σε πολιτιστικές δραστηριότητες, επίσκεψη σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους, βιβλιοθήκες, χώρους τέχνης)

- μεταπτυχιακές σπουδές ή μεταπτυχιακή επιμόρφωση
- συμμετοχή σε προγράμματα ανοικτών ή λαϊκών πανεπιστημίων ανεξαρτήτως ηλικίας
- εκπαίδευση για πρόσβαση σε τράπεζες πληροφοριών
- προσωπική έφεση για έρευνα και μάθηση
- ανάγνωση βιβλίων γενικού ενδιαφέροντος

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΟΣ ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Συμπερασματικά, η αξία της αυτομόρφωσης και της δια βίου παιδείας δεν είναι μονοσήμαντη. Αυτό συμβαίνει διότι προσφέρει τη δυνατότητα στο άτομο να αναπτύξει την πρωτοβουλία και την αυτενέργεια και, κυρίως, να εξασφαλίσει την καλύτερη ποιότητα ζωής και την ευδαιμονία.